

Theo Tự Đictionaries Nam của Lê Văn Đắc, lỗ ch có hai nghĩa chính :

1- Lỗ ch là xéo, nghiêng qua một bên, chung hòn nhô chênh lỗ ch, thiên lỗ ch.

2- Lỗ ch là so le, không đều, không bằng, chung hòn nhô đữa lỗ ch.

Trong mức chuyện phiếm hôm nay, gã xin bàn về hiện tượng lỗ ch, nhất là trong phim vi tình yêu.

TRUYC HỌT, LỖ CH LÀ NGHIÊNG QUA MỘT BÊN

Nếu hiện tượng lỗ ch là nghiêng về một bên, theo kiểu : ai đói mõi lỗ ch, xúi mõi ngó lỗ y, thì trong phim vi tình cảm, hiện tượng lỗ ch cũng chung là mõi hiện tượng rất bình thường.

Thí dụ ví dụ, khi bàn về cái đập, có người đã phát biểu :

- Đập là con cóc cái đập mõi con cóc đập.

Lời phát biếu này muôn nói lên rằng : Trên cõi đời này chả có cái đập chả quan, chả chặng hờ có cái đập khách quan, đập xác định bỗng nhẳng sỗ đo lý tảng cõa vòng sỗ mệt, vòng sỗ hai và vòng sỗ ba.

Cũng thế, khi bàn về tình yêu, có người cũng đã phát biếu :

- Con tim có nhẳng lý lỗ riêng cõa nó.

Lời phát biếu này cũng muôn nói lên rằng : Tình yêu là một cái gì rất mộc mạc riêng tư, đắt căn bản trên nhẳng yểu tú hờt sỗc chả quan, khiến nó trở thành nhữ mệt mõu nhỉm, mà người ngoài không tài nào hiểu nổi.

Chính vì thế mà trong tình yêu, luôn xẩy ra nhẳng chuyen chéo cõng ngẳng. Chẳng hạn bà mợ vì thênh đã chén vỗ cho anh con giai. Cô gái đập cõa bà mõ chém vỗ a đập ngỗi lỗi vỗ a đập nốt, thõ mà anh con giai cõi lõi đập nguỷ y nguỷ y, đập rỗi cuoi cùng rỗi cõi vỗ dinh mệt cô gái vỗ a xõi lỗi vỗ a đen, cõi vô tú ăn nói bô bô, cái dáng bên ngoài là dáng đập bà, nhẳng cái cõi t bên trong lõi là cõi đập ông !!!

Chẳng hạn gã có một anh chàng hõc trò tên là Dũng. Ngay từ hồi còn hõc lõp đập thõt đã đập cõi bè bõn đập cho cái hõn danh là Dũng...đen. Dũng đen không phõi vì cõi vác banh ra đá vào giõa trõa või cái nõng chói chang cõa vùng Thõt Sõn, nhẳng đen túi cái “gien” trong bõng đen ra. Thế nhẳng anh chàng Dũng đen này lõi lõy đập cõi mệt cô vỗ trõng nõn trõng nà, trõng còn hõn cõi trõng gà bóc, khiến bàn dân thiên hõi cõi tõng chõ ta là mệt...cõi đập chính hiõu Pháp quõc!

Võn mang tích cách chả quan, nên tình cõi mõm thiõng nghiêng või bên này, hoõc ngõ sang bên kia, khó có ai yêu thênh mệt cách đõng đõu. Hiõn tõng đập cõi gõi là thiên tú, thiên või và có mệt lõi nhỉu lãnh või cõi khác nhau.

Thõ nhõt là trong gia đình.

Con cái hay kêu la trách móc cha m  vì th ng địa này mà ghét đ a kia.

Có nh ng “đ a con b t đ c d i”, mà ngay từ khi c t tiếng khóc chào đ i, đ ng nh  đ a b  cha m  b  quên, và n u có ch p nh n, cũng ch  vì mi n c ng mà thôi. Khi l n l n, nh ng đ a con này đ c khen thì ít, mà b  ch  thì...h i nhi u. Ch ng h n :

- M y là đ a con thi u tháng, n n ch n t y h u đ u, đ ng v  chuy n n o  là h ng chuy n n y.

Đôi khi g c cũng thấy trong gia đình, có nh ng đ a con đ c di n t  là “ng i nh m t m t m n b t v ng”, có nghĩa là đ c “c ng nh  c ng tr ng, h ng nh  h ng hoa”, ch ng ph i đ a ng n t y ra lay th  b t k  công việc n o . C n ăn uống, th  bao giờ c ng đ c dành cho mi ng to h n, mi ng ngon hơn. Trong khi đó, nh ng đ a con kh c ph i l m đ u t t m t t i v i nh ng công việc n ng nh c, m  ch ng d m m  mi ng than van, o n tr ch.

C u  c k  l i câu chuy n v  t  ph  Giuse nh  sau :

Giac p r t y u th ng Giuse, v  Giuse l i con t c sinh ra trong l c  ng đ gi .  ng may cho Giuse m t chiếc  o cho ng d ai t y...T t c  nh ng đ u đ  làm cho nh ng ng i anh sinh l ng ghen ghét. H  c ng b c b i t c t i h n n a khi Giuse k  cho h  nghe gi c m  v  nh ng b  l a c a các anh b ng nghiêng m nh ch o k nh b  l a c a Giuse, c ng nh  gi c m  m t tr i, m t tr ng v  m t m t ng i sao b ng s p l y Giuse. Cu i cùng, ch nh v  l ng ghen ghét m  nh ng ng i anh đ  tim cách  m h i Giuse v  b n Giuse sang Ai C p.

Đ ng tr c hi n t ng con y u con ghét v  n u ch ng may m nh l i l i đ a con b  ghét, th  c ng h y b nh t nh t m hi u, đ ng v i k t  n cha m , b i v i cha m  c  quy n y u th ng đ a con đau y u h n đ a con kh e mạnh, đ a con ngoan ngo n v ng l i h n đ a con c ng đ u ng ngh ch. Nhi u l c ph i đ m ng c m nh m r ng : L i t i t i, l i t i t i m i d ng. Ch nh v  nh ng sai l i c a m nh đ  làm cho m nh tr  th nh k  d  b  ghét.

Th  hai l i ngoài x  hội.

Rồi khôn ngông cõa gia đình, đứa bé bỗng chôn vào xă hôi và mồi trống đùa tiên đứa bé đùa ti>p xúc, chính là nhà trống. Và tì đây cũng đã thay xuất hiện sô thiên tò, thiên v. Tình cảm cõa thay cô nghiêng vđa h'c trò này h'n đùa h'c trò kia.

Thực v'y, gã đã t'ng ch'ng ki'n : Có đứa h'c trò h'u nh' lúc nào cũng đùa đùa cao, h'u nh' lúc nào cũng đùa thay cô sai b'о vi'c n' vi'c kia, h'u nh' lúc nào cũng đùa khen ngợi tr'c bàn dân thiên h'. Trong khi đó, cũng có nh'ng đứa h'c trò b'о thay cô...đì, c' nhìn thấy cái b'н m'т là đã không a.

Đây cũng ch' là chuy'n bình th'ng, ngay nh' Chúa Giêsu trong nhóm m'їi hai tông đ', Ngài cũng đã dành cho Phêrô, Giacôbê và Gioan nh'ng tình cảm đùa bi't h'н.

Ngay c' đùn ông tr' i, hình nh' cũng đùi x' không đùa công b'ng cho l'm. Có ng'їi m' m'т chào đ'i đã đùa phú ban cho m'т s'c đùp "chim sa cá l'n", "nghiêng thành l'ch n'їc", có k' sinh ra đã ph' i ng'м đ'ng nu'i cay s' ki'p "em là gái tr' i b'т x' u". Và ca dao cũng đã t'ng đùn t' :

- Tr' i xanh con m'т là g'їng,

K' gian ngó ít, ng'їi th'ng ngó hoài.

- Tr' i sao tr' i ch'ng cân,

Ng'їi ăn không h'т, k' l'n ch'ng ra.

- Tr' i sao tr' i ch'ng công,

Ng'їi ba b'н v', k' không v' nào.

TIẾP ĐỘN, LỜI CH LÀ SO LE

Khi nói lờ ch là so le, thì cũng có nghĩa là không đùu, không bùng, đù ròi dòn tòi nhèo sù khác biệt.

Trong cuộc sống, gã nhèn thôy có nhèo cái lờ ch tò o nên vù đùp. Chêng hòn trong mít bùc tranh có màu nhèt, thì cũng phòi có màu thòm, có màu lờ nhì thì cũng phòi có màu lòm và luèt phòi cùnh quy đùn nh bên cùnh mít cây cao thì phòi có căn nhà thòp... Cũng vù y, trong mít bùn nhèc có nút trùm thì cũng phòi có nút bùng, có nhèp mìn nhì thì cũng phòi có nhèp yùu...

Tuy nhiên, có nhèo cái lờ ch không đùn c đùp mít cho lòm. Chêng hòn cái lờ ch vù thòc tòc cùa mít đùi vù chêng trù, nhè ca dao đà dòn tò :

- Mù em tham thúng xôi dòn,

Tham con lòn béo, tham tiòn Cùnh Hùng.

Em đà bùo mù rùng đùng,

Mù hùm, mù hù, mù bùng ngay vào.

Bây giờ chêng thòp vù cao,

Nhè đùi đùa lờ ch so sao cho vùa.

Riêng trong phòm vi tình yêu, có mít cái lờ ch đù gây va chêng và đù vù, đó là lờ ch “gu”, khác

bí t nhau vá sá thích.

Thác váy, chúng ta thát ng nói :

- Cha mã sinh con, trãi sinh tính.

Cha mã chã sinh ra hình hài bên ngoài cùa đùa con còn tính tình bên trong cùa nó, thì do trãi đíem líi.

Chuyón rãng :

Doún Ván Tá tháy con khóng giúng mãnh, nín giún lím, cù đính đíp nío luón. Mót hóm nío vái Tá Tá rãng :

- Vì khóng giúng tùi, nín nío khóng phãi lí con cùa tùi. Tôi nghi ngú mã nío cù ngoúi tùnh mã đíra nío, nín tùi muún bí nío.

Tá Tá nghe váy liún bío :

- Cù nhù ông nío thát vá vua Nghiêng, vua Thuán cùng đíng ngú ? Hai ông nío lí bíc thùnh đí, mã sao đí ra Đùn Chu vá Thát Ngã Quân thác khóng bíng kù thùt phu. Nhù thá thá con cù gùi phãi giúng cha ? Cái đío thát ngú thát cha mã lím sao đí con ra lím váy. Nhùng cha hiún mã đíra con ngu, thá cùng lí thát ngú tù nhiên, chã nío phãi tùi ngú i vá.

Doún Ván Tá nghe hiúu ra, nín khóng tù con bí vá nía.

Nếu suy nghĩ, gã thấy cái “gu”, hay cái sở thích cũng là một yếu tố nhỏ bé góp phần vào việc hình thành tính tình riêng của một con người. Nếu bao rỗng :

- Bá nhân bá tánh, mỗi người có một tính tình riêng.

Thì cũng có thể nói điều gì :

- Bá nhân bá...thích, mỗi người đều có một sở thích, một cái “gu” riêng. Đúng là năm người thì mỗi ý, cứ nhau trăm hoa đua nhau. Ngay cả trong điều sống vẫn chung cũng rõ.

“Thế nào là một cách sống lý tưởng ?”

Đó là tóm tắt một chương trình truyền hình, gây được nhu cầu thích thú cho người xem. Tuy nhiên có lẽ chương xuat hiện riêng rẽ trọn vẹn ban giám khảo và trả lời những câu hỏi đã được đặt ra. Nếu cả chương nào có điều gì nhau ng câu trả lời hoàn toàn giống nhau, thì sẽ điều đó chia làm cách sống lý tưởng.

Thí dụ ban giám khảo hỏi :

- Bạn muốn ăn gì ?

Nếu người chung trả lời là cà ghém mặm tôm, thì người này cũng phải trả lời là cà ghém mặm tôm, thì mỗi điều đó đúng.

Thí dụ ban giám khảo hỏi :

- Bạn muôn tiết kiêm trộc hay mua sắm trộc ?

Nếu người vui trội là tiết kiêm trộc, thì người vui cũng phải trội là tiết kiêm trộc, thì mới đắc đĩ m.

Thí dụ ban giám khảo hỏi :

- Bạn sỏi gì ?

Nếu người vui trội là sỏi ma, thì người chung cũng phải trội là sỏi ma, thì mới đắc đĩ m.

Xem như vui, thì có lối chung bao giờ tìm đắc mệt cõi p vui chung lý tưởng, hoàn toàn giống nhau trong mỗi sở thích, trong mỗi vui đùa.

Bố c vào hôn nhân, chúng ta không hay biết nhau khác biệt cõi a nhau, nhung tìm cách sống chung với nhung khác biệt ấy. Tuy nhiên, nếu không có gõng, thì nhung khác biệt ấy sẽ trở thành đùa mỗi sinh ra nhung căng thẳng và đùa vui. Gã xin lỗi kệ nỗi đây mệt sỏi nhung khác biệt vui sỏi thích, mệt sỏi nhung trộch h?p l?ch “gu”, đùa bàn dân thiên h?p cùng suy gõm và tìm cách giải quyết.

Vui quan niệm sòng :

Người thì thích mua sắm và trang bù cho gia đình đùa mệt tiễn nghi, bùi vì phải an cõi riêng mệt lõi nghi?p. Kéo chéo muôn tiết kiêm, rủi dại dồn mua sắm, đùa khói vay công mệt nỗi, bùi vì tích tiễn thành đùi, kiễn tha lâu cũng đùa tõ.

Người thì thích giao lùu rong rã, tham gia các phong trào, các đoàn thể, kết bè kết bạn đùa đắc thăng tiễn ngoài xã hội. Kéo chéo muôn tõo bùi khói thân mệt trong gia đình, chéo cõi n có vui chung

và con cái mà thôi...

"Hai v  ch ng tr  đã c i nhau k ch liệt v  quan h  b n c a m nh. V  th  kh ng ch u n i việc b t c  ng i i nào anh ch ng c ng ch i đ i c., b i v  theo anh ta, m i ng i đ u c  nh ng một hay, nh ng m t d , quan trọng l  m nh bi t ch n ra nh ng đ i m ph p h p đ  ch i, ch  kh ng nh  ch , l c n o c ng r t m y c  b n t  th i ph  thông cho đ n gi , kh ng mu n m  r ng m i quan h  m i m  n o n a, th  l m sao ch u n i. Đ n  ng th  ph i giao du r ng r i..." (Gia đình, s  49, năm 2006).

V  chuy n gi i tr  :

Ng i thi m  b ng đá, k  ch  th ch b ng chuy n. Ng i thi kho i phim M , k  ch  kho i phim H n. Ng i thi th ch nh c rock, k  ch  y u nh c tr  t nh. Ng i thi kết s ch khoa học k  thuật, k  ch  k t s ch v n h c v i nh ng truyền t nh l ng m n.

T i quen biết một anh ch ng tr  m  b ng đá, đ c liệt vào hàng t n đ  c a t c c u giáo. D  s m hay d  mu n, d  ngo i qu c hay Vi t Nam, anh đ u kh ng b  qua một tr n n o c . C  nh ng tr n đ u qu c t    bên T y, bên M  ...đ c truyền h nh vào hai ba gi  s ng, anh c ng v n ch u kh  ng i coi. Ng t m t n i nh a ch  c  m t chiếc TV, đ c đ t trong ph ng ng . Đ  kh i l m cho ch  v  b  m t gi c ng , hay l m b m c u nh u, anh d  ph i l y m n tr m k n ng i v  tr m l n c  chiếc tivi, không cho âm thanh v  ánh sáng l t ra ngo i, rồi thu m nh trong d o m  theo dõi tr n đ u. D i l c h ng ch , quên b ng m t s  đ  cao c nh gi c, anh c ng v n g o l n :

- Vào.

Hay :

- Dz .

Có chỗ vỗ đã biếu lợ sỗ bỗc bỗi cỗa mình nhỗ sau :

- Thỗn thoỗng vào nhỗng dỗp lợ hay kỗ niỗm ngày cỗi, mình cũng muỗn thiỗt kỗ mỗt bỗa ăn có nỗn, hoa và nhỗc cho thêm phỗn thú vỗ, thì anh chỗng lỗi chỗ vỗ là...sỗn. Mình mỗ nhỗc trỗ tình, thì anh chỗng lỗi tỗt ngay, và thay vào đó là nhỗng bỗn nhỗc rap sôi đỗng. Nhà có mỗi cái tivi, nძn đỗi khi vỗ chỗng giỗn nhau vì chỗng ai nhỗng ai, ngỗi đỗi xem phim hành đỗng, kỗ đỗi xem phim tình cỗm, ngỗi đỗi xem tin tỗc thỗi sỗ, kỗ đỗi xem ca múa nhỗc... (Phỗ nỗ Chỗ Nhỗt, sỗ 50, ra ngày 17.12.2006).

Vỗ chuyỗn ăn uỗng :

Ngỗi thì thích canh chua cá lóc, kỗ chỗ thích canh thỗt dỗn khỗ qua. Ngỗi thì muỗn ăn mỗn, kỗ chỗ muỗn ăn ngỗt. Ngỗi muỗn ăn cỗm khô, kỗ chỗ muỗn ăn cỗm nhão. Thành thỗ mỗi khi cỗm gỗn chín, chỗ vỗ bèn phỗi đỗ thêm nỗi cỗm sôi vào mỗt bên, đỗ tỗo thành mỗt nỗi cỗm nỗa khô nỗa nhão.

Mỗt chỗ vỗ khác đỗ tâm sỗ :

Minh thích các món canh có vỗ chua và cá rán, nhỗng biỗt khỗu vỗ đó không hỗp vỗi chỗng, nên cũng cỗ chiỗu chỗng, làm nhỗng món ăn hỗp vỗi khỗu vỗi cỗa anh ta. Mỗt vài bỗa thì đỗi c, nhỗng quanh năm suỗt tháng nhỗ thỗ thì chỗ thỗy khó quá, không ăn nỗi. Vì thỗ, bỗa cỗm chỗ có hai ngỗi, nhỗng bao giỗ cũng có hai bát canh, hai món thỗc ăn hoàn toàn khác nhau. Nhỗng hôm đi làm vỗ mỗt mỗi, chỗ làm qua loa bỗa cỗm, thỗ là anh ta giỗn sỗ không quan tâm cỗa vỗ, bỗ ra quán cỗm đỗu ngỗ. Chỗ tỗ ái. Hai ngỗi thỗy lòng cách xa dỗn". (Gia đình, sỗ 49, năm 2006).

Đỗ kỗt luỗn, gã xin ghi lỗi nỗi đỗi cách "giáo dỗc sỗ thích cỗa chỗng" mà mỗt chỗ vỗ đã áp dỗng, đỗ cùng nhau...gỗm suỵ :

Anh rỗt thích ăn canh khỗ qua, còn tôi thì không rỗt đỗng mà lỗi thích chua. Đỗ vỗa lòng "ông xã", tôi bèn nỗu cho anh mỗt tô canh khỗ qua và luỗc thêm mỗt tô rau muỗng, lỗ y nỗi c vỗt chanh cho riêng mình, cũng là đỗ mỗm cỗm thêm phỗn phong phú.

Tôi cù tèo ng ông xã sù vui khi có đòn hai thò đùa chén, nhèng thòt bột ngọt, khi bỗng mâm cùm lén bàn, anh yên lòng nhíu mày và buông mồt câu buộn bã :

- Em đem mâm cùm xuộng đi.

Tôi ngó c nhiên hờ :

- Tèi sao vùy ?

Anh nghiêm mồt trùi :

- Chù có hai vù chén mà mì ngó i mồt tô canh, mồt tình cùm quá.

Thùc sù tôi rứt buộn, nhèng nghĩ lùi anh đang muộn đùi c thò hiên cái “tôi” cùa đùng mày râu, khi mì bột đùu làm chén. Tôi đành yên lòng bỗng tô canh “sù thích” cùa mình đem đi đù. Và quù thòt, nhè mồt ngó i thòng thò, ông xã tôi đã tèo i cùi suột cù bùa cùm hôm ỳ.

Tùy đó, tôi cù công tìm hiên nhèng sù thích cùa ông xã và nêu thòy “chùp nhèn đùi c”, tôi luôn làm theo. Điều đó khiến ông xã tôi luôn cùm thòy hài lòng vù tôi. Mì lùn đi chè, tôi lùi đứa:

- Còn thích đùng nùa không ?

Và lùi nhèn đùi c tù anh mồt nù cuội.

Phùn tôi đòn đà cũng “ghiền” luôn vù đùng của bát canh mà chèng tôi thích. Còn anh thì đùng mãi cũng đâm chán. Biết thò nhèng tôi cù vù nhè đang đùi c chỉu anh, vùn tiệp tùc bát canh

đóng hàng ngày và chò mút ngày anh tò yêu cò u thay đói.

Hình nhò đóc chiòu quá, chòng tôi cũng đóam quen và cò coi sò thích còa mình là tòi thòng. Mút lón tôi thòc hiòn món kho có ngú vò hòng mà tôi rút thích. Bòa óy, ngúi vào mâm còm, anh lói nhòn múi :

- Mùi thò này, ngon gì, sao mà òa thò ?

Tôi im lóng, khòng phún lóng gi, cúng khòng đóem còt món kho đó, ngú óc lói tòi ngúi “chén” món kho này mút cách ngon lành.

Vài hôm sau, tôi lói cò tình núu mút món kho có ngú vò hòng, nhòng khòng quên núu mút món khác tòng tò mà anh rút thích. Bòa ăn đóc đón lón và tôi chò đói.

Quú nhiên chòng tôi lói tióp tòc câu nói hôm trò c :

- Mùi thò này, ngon gì, sau mà òa thò ?

Bây giú tôi khòng yên lóng núa :

- Em đúa tôn tròng sò thích còa anh rút nhiúu, đúng không ? Vì anh, em đúa “ghiún” món canh khò qua mà tròc đây em rút ghét. Vòy tòi sao anh lói khòng tôn tròng sò thích còa em ? Anh khòng thích mùi ngú vò hòng, thì đúa có món khác cho anh. Chòng ló em khòng đóc quyún thích mút món nào cho riêng mình sao ?

Ban đóu, anh có vò bòt ngú, nhòng rúi anh lói yên lóng. Và chò đúa còu đóc mút bàn thua tròng thòy.

Tác giˆc Bích đã kòt luòn nhò sau :

Hai con ngòi khâch nhau sòng chung dòi mòt mái nhà, tránh sao cho khòi nhòng bòt đòng vòi
cátinh, sò thìch, gòc đò đánh giò, còm nhòn, kinh nghiòm, kiòn thòc, quan đòm sòng... Vòn đò
làc cò hai cò biòt chòp nhòn và còng nhau khòc phòc hay khòng mà thòi.

Nhòng bòt hòa nho nhò, nòu mòi cànhàn khòng ch&u y òng xò tò nhò thìsò khò chòu dòn dòn
làm lòng ngòi trò nèn bòng giò, làu dòi sò trò thành vòcòm.

Khi xòy ra “sò cò”, phòi biòt đòu là giòi hòn, đòu là đòm dòng...tránh tình tròng” kò chua, ngòi
đòng”. Ai còng cò “cài tòi”. Dòp bòt đòi “cài tòi” còa tòng ngòi, đò dung hòa lòn nhau, sò giòp
nuòi dòng tình yèu và giò vòng hònh phòuc gia đònh. (Phò Nò Chò Nhòt, sò 52, ra ngày
31.12.2006).